

ADDENDA

AD

Galg Fe.

PRÆFATIONEM

521 h. 12.
2

QUÆ EDITIONI SECUNDÆ

TRIUM LIBRORUM

GULIELMI BELLENDENI

DE STATU,

PRÆFIXA EST.

LONDINI,

APUD J. DEIGHTON,

1788.

ADDENDA

A D

PRÆFATIONEM.

Vide Pag. 7. et post verbum *placueris* lin. 15. *Lege*

ILLUD etiam addo, vehementerque ad rem pertinere arbitror, Burkiū, quicquid ageret, et quocunque se animo et cogitatione flecteret, maximarum semper videri rerum scientiam consecutum esse, deque artibus ferè omnibus, quæ cum humanitate conjunctæ sint, optimè et pulcherrimè scripsisse. Sunt tamen, qui eloquentiæ rationes ab elegantia doctrinæ segregandas¹ putent, et in quodam ingenii atque exercitationis genere ponendas. Gratulemur illis quidem, sine litteris et sine disciplina disertis. Verùm enim in Burkio, cùm admirabilis quædam ad dicendum natura elucet, tum ratio inest bonis artibus instituta, multisque curis ac vigiliis elaborata. Græcæ nimirum linguæ Latineque sermonibus animum is suum penitus imbutum esse idcirco voluit, quòd ii ornamenta propria et quasi legitima Oratoris potissimum suppeditant, et consuetudinem similiter Anglicè dicendi sensim afferunt.

¹ De Orat. lib.
1. pag. 88.

*
Lectitavisse

¹ Brutus pag.
143.

² Brutus pag.
140.

³ Brutus pag.
149.

Lectitavisse Platonem, ¹ atque etiam audivisse dicitur Demosthenes, quod quidem gravissimus Auctor Marcus Cicero contendit ex genere et granditate verborum apparere. Burkus autem, quàm sit planè perfectèque eruditus, quot Poetas noverit, quot Oratorum scripta sit illa divina memoria complexus, liquidò patet ejus ex orationibus, in quibus unctius ² quoddam, et litteratius dicendi genus esse doctissimus quisque senserit. Ingenium profectò illius admodum adolescentis, sicut Phidiæ ³ signum, simul aspectum et probatum est. Quoniam verò multos intelligebat de facultate et gloria tantum detraxisse, quantum imminuissent industriæ, summum illud suum studium nunquam remisit, et summo labore superavit sui satietatem.

In dicendo quid rectum sit, paucorum est via et arte intelligere. Qualis autem ipse Orator sit, ex eo, quod effecit, facilè quivis judicare poterit. Quare ad ea respiciamus, de quibus, antequam in hanc Senatus noctem incidimus, eadem semper fuit populi acerrimorumque æstimatorum sententia. Nemo igitur, inter viros, vel eruditos, vel disertos, inveniri potest, qui diligentius quàm Burkus, litterarum scientiæ operam dederit. Nemo qui philosophiam illam matrem omnium benè factorum, benèque dictorum, coluerit exquisitiùs—nemo qui exercitationem mentis à studiis quæ reconditis in artibus versantur, faciliùs transfulerit ad causas populares—nemo qui rerum, et veterum et recentiorum memoriam vel arctiùs vel copiosius tenuerit—nemo qui delectandi gratia jucundiùs sit à proposito parumper egressus, et à severitate ad risum leniùs deduxerit animos audientium—nemo qui ad fletum eodem, si res postularet, atque ad misericordiam vehementiùs deflexerit—nemo denique qui aut omni lepore et urbanitate conditior fuerit, aut magnificentia et splendore elatior. Hæc cui contingant, eum iterùm ac sæpiùs dixerim Atticè loqui, stylùmque afferre, qui, cùm suavitate sensus multitudinis

⁺ *Nemo unquam urbanitate, nemo lepore, et festivitate conditior, sic.*

titudinis perfundat, tum verborum concinnitate et pondere sententiarum mentes doctorum attentèque audientium perfringat.

Peringeniosis neque satis doctis hominibus plerumque contingit, ut melius putent se dicere posse quàm scribere, eaque de causa satis magnam se credant adeptos esse gloriam, etiamsi, quid in eloquentia profecerint, in arbitrium docti atque intelligentis existimatoris nunquam venerit. Magno etiam plausu sæpè excipiuntur orationes, quæ per-
vulgatæ mox, et in manibus jactatæ et excussæ frigent, atque, ut ita dicam, flaccescunt. Chatamus erat ille quidem fortis vir, animosusque et metuendus Orator, et verissimis politici hominis laudibus exornatus: sed dicendi lenociniis opinionem faciebat majorem, quàm quanta in eo erat facultas¹. Eadem sanè illi, quæ Cromwellio, ἀγχιώσα erat, ut penè ipsa oculorum contentione et con-
jectu perspiceret, quid ii, quibus persuadere aliquid vellet, aut cogitarent, aut sentirent, aut opinarentur, aut expectarent, aut extimescerent. Cum hac autem facultate sagaciter pervestigandi consilia hominum intimosque sensus, alia quædam conjuncta sunt, quæ Cromwellio, quem accepimus, cùm in senatu diceret, tardum in cogitando et in instruendo dissipatum fuisse, minùs contigerant. Etenim in Chatamo inerat jam tum, cùm ad dicendum² ἀνόρετος, præproperum et fervidum ingenium, verborumque cursus quidam concitior, et interdum sonitus, quo completæ adversariorum aures obsurduerunt. Ipso in Homine quoque naturalem quandam auctoritatem fuisse memini, quæ et Orationi audientiam faceret, et Oratori fidem maximam conciliaret, et ab auditorum animis victis atque expugnatis, quas vellet sententias, extorqueret. Etsi ad docendum videtur, atque ad delectandum minùs paratus fuisse, erat tamen lateribus pugnans, concitans³ animos, sese jactans atque ostentans, vehemens, stomachosus, victoria denique

Flaccescit oratio
Cic. de Or. II. 24.

¹ Brutus pag.
149.

² Iliad. I. lib.
248.

³ Brutus pag.
148.

+ *Hoc sonitus completæ aures hominum*
obsurduerunt. Cic. Som. Scip. 5.

non in oratore le p
ipsa ferocior impotentiórque. Sæpè erat in laudando gra-
 vis, sæpiùs in vituperando acer et acerbus, in altercando
 idem cum aculeo aliquo et maledictò nonnunquam facetus.
 At remove ista angustiora, quæ in ipso penè nomine Cha-
 tami continentur—Tolle illud quod Demostheni videbatur
 in Oratore esse primum, secundum, ¹ tertium, et quidem
 in Chatamo ad laudem, atque admirationem consequendam
 eminebat singulare, et propè incredibile—Tolle dignitatem
 formæ—tolle vocis splendorem et magnitudinem—tolle
 corporis istos motus plenissimos semper artis, et interdum
 molestos, et ad Scenam potiùs quàm ad Senatum institutos.
 Næ in orationibus illis ipsis, quibus nihil unquam per-
 fectius exstitisse auditores aiebant, vix quidquam invenies,
 vel quod aurium sensum feriat suavitérve afficiat, vel quod
 ad intelligentium iudicium argutè et distinctè expositum
 sit, vel denique quod lentè et fastidiosè æquus lector pro-
 baverit, aut poscere semel inspectum velit.

¹ Orat. pag.
 158.

² Brutus pag.
 151.

Chatami fateor tantam animi ³ magnitudinem fuisse, ut
 sibi omnia, quæ clarissimorum civium essent, vindicaret, et
 summa dignitate obtineret. Ad hanc egregiam et præcla-
 ram virtutis indolem, accessit quædam ad amplitudinem et
 gloriam et ad res magnas benè gerendas, divinitus adjuncta
 fortuna ⁴. De munere porrò quod sibi mandatum esset,

³ Or. pro Leg.
 Man. pag. 313.

⁴ Liv. Lib. 26.
 cap. 19.

ita magno “ et elato animo, Scipionis ⁵ instar, in Se-
 “ natu differuit, ut ardorem eum, qui resederat, excitaret
 “ rursus novaretque: et impleret homines certioris spei,
 “ quàm quantam fides promissi humani, aut ratio ex fidu-
 “ cia rerum subjicere” vel “ solet,” vel in alio quopiam
 debuisset. At verò gravissimè ii falluntur, à quibus Cha-
 tamus existimatur, non modò cum primis eloquens, sed
 tanquam germanus quidam Demosthenes. Erat ille Græ-
 cus ab omni laude felicior; nam eo, cùm nunquam gra-
 vior quisquam exstitit, tum neque callidior neque tempe-

⁵ Orat. p. 156.

rantior. ⁶ Qui autem in hoc solo se exercet, ut præceps
 ardènsque

*ferocioras impotentiórque reddidit
 victoria. Cic. Fam. 4. 9.*

ardensque et grandiloquus sit; qui nihil solet leniter, *Ac. 2. Or.*
 nihil explicatè, nihil definitè dicere, is stomacho plus dare, *9. 14.*
 quàm consilio videtur, et propè abesse à quadam orationis
 infania. Chatamus quicquid habuit, quantum fuit, illud
 ferè totum habuit vel à natura, vel ab usu. Quamobrem,
 etsi volubilis atque incitatus in dicendo fuit, idem illi ac-
 cidit, quod et Galbæ¹ acciderat, ut, cujus in verbis mens¹ Brut. p. 141.
 ardentior spirasset, ejus in scriptis omnis illa vis, et quasi
 flamma Oratoris exstingeretur.

Jam verò in Burkiò, ut ad illud, quod in dicendo sum-
 mum esset, excurrere atque evolare² videretur, domesticus² Brut. p. 151.
 etiam labor ad Senatorium accessit. Quibus regionibus
 vitæ spatium est circumscriptum, iisdem eloquentiæ suæ
 commemorationem Burkius terminari noluit. Posterorum
 qui et sine odio, et sine gratia judicabunt, gravissimam
 illam de ingenio suo sententiam Burkius nequaquam aut
 extimuit, aut certè defugit.

Permultos esse scio, qui, cùm stylum esse videant opti-
 mum dicendi effectorem et magistrum, maxima concin-
 nitate, maximâque arte inter scribendum tractent omnia,
 iidemque ex umbraculis doctorum hominum in solem tra-
 ducti, non modò præclarè ab ipsis cogitata eloqui nequeant,
 sed inopes et propè hebetes videantur. Burkius autem,
 etsi persuasum habuit nihil magis ad loquendum proficere
 quàm scriptionem, armis tamen est pariter ac palæstra in-
 stitutus.³ Quem verò non ingenii solùm vis sed etiam³ Brut. pag.
 naturalis quidam impetus in dicendo inflammavit, eun-^{158.}
 dem, cùm otiosus stylum prehenderet, motus ille animi
 ardorque nunquam defecit. Quæ cùm ita sint, quod de
 historia, quam ipse summo labore confecisset, ⁴ Thucydides⁴ Thucyd. pag.
 prædicavit, illud ipsum de orationibus suis meritò Burkius^{18. edit. Duker.}
 prædicaverit *κῆμα ἐς αἰ μάλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παρα-
 χρῆμα ἀκέραιον σύγκεισθαι.*

Hominum

Hominum hic mos est, ut nolint eundem plurimis rebus excellere. Opera autem, quæ Burkius edidit, varia, et in suo quæque genere egregia, quis non legit, summo cum fructu, summâque voluptate? Verùm de Oratore, qualis et quantus sit, jam non quærimus, sed de Critico, ac Philosopho.

Criticæ artis scientiam, ab aliis illam quidem exceptam, sed auctam per sese, plurimis et illustrioribus litteris Burkius explicavit; atque hac quidem in parte stylus est illius limatus facetusque, neque tamen nimia religione attenuatus. Jam quis ignorat Philosophorum sermonem plerumque contractiorem esse atque horridiorem, quàm tritæ hominum aures patiantur? At grave illud virus sordescque, ut ita dicam, orationis, Burkius sua elegancia et munditia omninò pepulit, et rebus, quæ spinosa omnia et exiliora quondam pepererant, iis nunc demùm accommodavit fufius quoddam, et uberius, et splendidius explicandi genus. Qui autem tot præclara ipse scripsit, alios etiam, quemadmodum benè et ornatè scribere possent, cùm præceptis tum exemplo docuit. Etenim sive orationes, verbis sonantibus et exquisitis sententiis plenissimas concinnat, sive iudicium illud suum acre et subtile ad artes componendas transfert, scripta sunt ejus omninò omnia hujusmodi, ut legentium ingenia non solùm acuere possint, verùm etiam alere, atque informare.

Vide pag. 7. & post verbum *sua* lin. 21. *Lege*

Intelligo quàm in lubrico et difficili loco verser: neque enim defuturos esse arbitror, qui clamitent nos nostris verbis nimis hæc magna facere, quibus videamur etiam nimio quodam Burkii studio atque amore abripi, qui denique non erubescant conqueri, nos ea, quæ in Burkiò prorsus non

non sint, impensius et verbosius collaudare. Atqui possunt de eo dici longè plura, et longè majora. Hæc etiam ipsa quæ à me verè dicta sunt, vellem quispiam alius vel uberiorius dixisset, vel pro rei magnitudine ornatius. Illud tamen consideratè et constanter dico, de iis, qui simul distinctè et ornatè dicendo, peritéque scribendo scientérque, magni sunt aut fuerunt, neminem esse, qui vel ob ingenium, vel ob doctrinam, vel ob benevolentiam, vel ob pietatem, vel ob ullas viri sapientis et boni virtutes, Burkio anteponi debeat.

De uno eorum hominum, quorum est multis magnisque rebus spectata virtus, esto hoc non magis benevolentia: meæ, quàm iudicii testimonium simplex ac sincerum.

Vide pag. 8. & post verbum *concitarent* lin. 30. *Lege*

Causæ eorum, qui in honorum contentione versantur, sæpè possunt videri propè pares. Sæpè inter clarorum ac potentium virorum odia et discordias, aliquid est in utraque parte, quod boni cives probaverint. Sed cùm rerum ipsarum incerti sint exitus, earumque fontes in profundo abditi, nihil me videre fateor, quod illas leniores privata: vitæ et suavioris virtutes jure impediat: nihil, quod in officiis grati animi fungendis, anceps vel lubricum sit: nihil, quod debeat beneficiorum in quempiam collatorum, præsertim nulla unquam injuria interposita, memoriam penitus delere. Ecquidnam igitur, magis ut vellem, accidere potuit, quàm quòd ea, quæ de Northii proditoribus dixi, minùs sunt probata? Equidem non magnopere studeo, quòd hominibus placere possim, quorum præcordia, benè novi, inter legendum tacita culpa sudaverint. At mea in se moderatio et modestia, quæ et quanta sit, nunc demùm à me ipso intelligant licebit.

¹ Vid. Dedicat. ad Dom. North.

Qui

Qui inter Academiæ spatia et sylvas, quid verum et decens sit, quærere se profitentur, pacis, otii, tranquillitatis studiosi volunt videri; neque hanc ego laudem detrahere ausim multis et bonis, quos doctrinæ magis quàm divitiarum cupidos esse, et in spernendis honoribus quàm captandis fortiores cognoverim. Sed in subita illa, quæ in Northium eruperat, calamitate, serpsit mali contagio, et penè dixerim, invasit in hæc amœnas Musarum sedes, in hoc optimarum artium domicilium et quasi sacrarium, in hunc ipsum bonorum morum propè portum et perfugium.

Luc. 1. 50.

Multi clam quidem mussitantes, vulgò tamen aiebant, indignum esse facinus, quòd Northius diceret, se, quò temporibus reipublicæ et communi civium salutis inferviret, odium, quod inter se et Foxium exstitisset, ex animo velle deponere. Alii in gratiam ejus et dignitatem cæcas insidias tendebant. Alii in ejusdem famam immanibus atque importunis conviciis invehebantur. At cujus viri? nempè ejus, quem satis comiter et benignè salutaverant, ^{τὸν δὲ πρὸ πολλ-}

^a Lucian. in Timone.

^{λῦ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην αὐτῶν γεγενημένον.} Quamobrem, teterrima horum facinora cùm recordabar, sæpè meum animum magnus atque acerbus angebat dolor: sæpè illa incendebat liberrima indignatio, qua conficere potui, et fortasse debui, ut non solùm in rem ipsam gravis offensio, verùm etiam odium in quosdam homines concitaretur, sanè justum et debitum omnium bonorum.

Vereor ne, hæc qui non viderint, omnia me nimis augere arbitrentur: quæ tamen ita esse, ut à me dicta sunt, liquidò ipse non tam auritus quàm oculatus testis confirmare ausim. Verùm enimverò cum hisce desertoribus domini et regis sui, quàm quidem potero leniter et remissè, agam. Quam magna cum libertate notabo rem, ea quorsùm pertineat, in medio relinquam. Neminem in tanta tamque fœda perfugarum colluvie, neminem, inquam, planè et

disertè

He who not long ago was their persecutor & benefactor."

επιφύλαξι

disertè nominabo—Quare nemo mecum, vel apertas inimicitias, vel obscuras similtates suscipere poterit, nisi qui antè de se voluerit confiteri.

Quod ad Northium attinet, documentum is &c.

Vide pag. 10. et post verbum *indicet* lin. 25. *Lege*

πολὺς μὲν ὁ τόπος, αὐτάρκης δ' ἡ χάρις. ¹

¹ Dion. Hal.
Judic. de Demosth: p. 171.
edit. Sylburg.

Vide pag. 13. et post verbum *rapiat*, lin. 18. *Lege*

Quoniam verò, de Foxio, cæterisque, qui vel eum antecesserint ætate, vel ei suppare sint, comparatio quædam et contentio incidere potest, meam de ea re opinionem hisce summi Critici verbis totam complectar.

Τοιαύτην δὴ καταλαβὼν τὴν πολιτικὴν λέξιν, ὅτω κεκινή-
μένην ποικίλως, καὶ τηλικούτοις ἐπεισελθὼν ἀνδράσιν, ἐνὸς
ἑθνεὸς ἡξίωσε γενέσθαι ζηλωτῆς, ὅτε χαρακτῆρος, ὅτε ἀν-
δρός· ἡμιέργως τινὰς ἀπαντίας οἰόμενος εἶναι καὶ ἀτέλεις· ἐξ
ἀπάντων δ' αὐτῶν ὅσα κρατίς· καὶ χρησιμώτατα ἦν, ἐκλεγό-
μενος, συνύφαινε, καὶ μίαν ἐκ πολλῶν διάλεκτον ἀπέτέλει,
μεγαλοπρεπῆ, λιγὴν· περιττὴν, ἀπερίττων· ἐξηλλαγμένην,
συνήθη· πάνηγυρικὴν, ἀληθινὴν· αὐστηράν, ἰλαράν· σύντονον,
ἀνειμένην· ἡδέϊαν, πικράν· ἡθικὴν, παθητικὴν· ὅθεν δια-
λάτυσαν τῷ μεμυθεμένῳ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς Πρωτέως. ²

² Dion. Hal.
Judic. de Demosth. p. 167.

Transpone parag. pag. 22. his verbis incipientem “ Qui splendida &c.” post verbum ἐβόλετο pag. 20. lin. 15. et deinde post verbum οἰμώζεται *Lege*

Qui sibi videntur multum in posterum prospicere, et ex usu rerum maximarum, potius quam ex conjectura, argu-
gumenta

gumenta sua instituunt, consilia τῷ δεινῷ, quantum ad speciem, et colorem civitatis adjunxissent, tantum à succo ejus et sanguine detraxisse arbitrantur. Atqui compertum ille habet se in campum descendisse, in quo vel ingenium, vel fiducia sui excurreret et cognosceretur. Alii interea, possint, necne, vel principium eorum, quæ ipse proposuerit, invenire, vel exitum evolvere, de ea quidem re non magnopere laborat. Rerum quippe ipsarum, cum magnitudinem, tum multò magis ipsam novitatem, eò valere intelligit, ut animos hominum vehementer percellant, et ad causas, quæ in paucorum voluntatibus abditæ et reclusæ sint, magna cum inanitate et errore explorandas incitent,

▪ Antiphanes
in Alcestide.

▪ Ἐπὶ τὸ καινουργεῖν φέρεται
Τὸν νοῦν ἐκεῖνος, τῷ το γινώσκων, ὅτι
Ἐν καινὸν ἐλχέριμα, καὶ τολμηρὸν ἦ,
Πολλῶν παλαιῶν ἐς τὴν χρησιμώτερον.

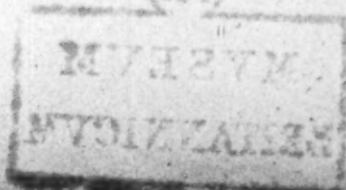
Vide pag. 22. et post verbum πρᾶττοντας lin. 18. *Lege*

Hostium promissa, quò cadant, quàm fragiles sint humanæ res caducæque, quàm inanes et fallacēs nostræ de pace, quæ diuturna esset futura, cogitationes, ipsa belli suspicio satis comprobavit. Videmur sanè breve in tempus cura et metu esse relevati. Nec verò dissimulandum esse arbitror, quàm diligenter ὁ δεινῷ ad salutem patriæ aliquando incubuerit; idque, ut occurreret atque obstaret consiliis Gallorum, quos paucis antè mensibus Populi Anglicani socios et amicos esse dictitasset. Bellum cum ostendisset, pacem habuit. Sed rem tantam, tamque præclaram

ram subito inchoatam relinquere, fortis animi et constantis non erat. Quid enim? norunt omnes, quàm sit lubrica Gallorum fides, quàm importuna eorundem ambitio, et perniciofa. Norunt etiam, quantæ sint tenebræ et caligo temporum nostrorum, quantæ rebus Europearum gentium procellæ jamdudum impendeant, quanta jam in Borealibus regionibus concitata sit atque intonuerit tempestas. Profecto hoc, quicquid est mali, longiùs opinione disseminatum est, penitusque infixum in ipsis radicibus cupiditatum, et libidinum regiarum. Sed prolatando et differendo regum *πολεμησιόων* consilia, vel infringi, vel impediri nullo modo possunt. Quacunque ratione præcidendæ sunt belli causæ, celeritèrque et vigilantèr, et fortiter, ipsum bellum profligandum est. Πότε ἔν αὖ χρὴ πράξομεν; ἐπειδάν τι γίνηται; νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσθαι; οὐ γὰρ οἷοί τε εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ, ἔχουτες αἱ καλεστέμενοι εἰσὶν, μένειν ἐπὶ τέλῳ· ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλουσι¹. ὁρῶ δὲ αὐτὰς καὶ νυνὶ ἔχ' ὑπὲρ τῆ μὴ παθεῖν πόλεμον αἰρεσθαι μέλλοντας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆ κομίζεσθαι τὴν πρότερον ἔσαν ἑαυτοῖς δύναμιν². Ἡμεῖς δ' ἐπειδάν πυθώμεθα τι γιγνόμενον, τηνικαῦτα θορύβεσθαι, καὶ παρασκευάζομεθα· εἰ δ' ὅτιμα συμβαίνει, τοὺς μὲν ἐφ' αἷν ἔλθωσι ταῦτ' ἔχειν κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν, ἡμῖν δ' ὑπερίξειν, καὶ ὅσα αὖ δαπανήσωμεν ἀπαντα μάτῃ ἀναλωκέαι³. ὃ δέ μοι πλείστην ἀθυμίαν ἀπάντων παρέχκεν, ἔκ ἀποκρύφομαι· ὅτι πολλῶν καὶ μεγάλων ὄντων χρημάτων, καὶ τῆ ναυτικῆ καὶ πόρων ἀπάντων, τούτων μὲν ἄδεις μέμνηται, τοῖν δυοῖν δὲ ὁθελοῖν⁴ τοῖν ἐκ τόκῃ, καὶ τῶν καλαυδῶν⁵, καὶ τῆς νεμηνίας ἀπαντῆς.

¹ Philipp. i.² Orat. pro Megalopol.³ De rebus in Cher.⁴ Orat. de Repub. ordinand.
⁵ Plutarch. de Vitand. Ære Alien.
Anglicè
Settling-day
between the
Bulls and Bears

Vide

Vide pag. 24. et post verbum *contigisse* lin. ult. *Lege*

¹ Dialogus de
Orat.

Ferunt Cassium Severum, omissa modestia et pudore, non tam pugnare in dicendo solitum esse, quàm rixari. Jam verò quod Severus neque ¹ infirmitate ingenii, neque inficitia litterarum fecit, idem est etiam à τῷ δεινῷ factitatum iudicio et consilio. Cujus autem vix adumbrationem facetiarum et gravitatis in dicendo habet, ejusdem acerbitem dentemque maledicum, vel imitando vel suoapte ingenio effingit atque exprimit. Quare hunc custodem et conservatorem civium suorum cùm viderem penè lantrem in Senatu, et adversarios morsu acerrimo lacerantem, sæpe mihi veniebat in mentem Syracusani illius clamatoris.—

—Ἐοικεν ἡνίκ' αὖ λέγῃ.

Τοῖς κυνιδίοισι τοῖσιν ἐπὶ τῶν τευχέων

² Eupolis
ἢ Πυλαῖς.

² Ἀναβὰς γὰρ ἐπὶ τὸ βῆμ' ὕλακτεῖ. ²

Vide pag. 27. et post verbum *publico* lin. 21. *Lege*

Jam si causis, quæ inter se configunt, omiſſis, ipsam τῷ δεινῷ et Foxii eloquentiam contendere quispiam me velit, ad verba Dionysii confugiendum est, quibus dilucidè possim et accuratè exponere, ὃ πρὸς ἀμφοτέρων πάχων τὰς λέξεις. διομαι δὲ κοινόν τι πάθος ἀπάντων εἶναι, καὶ ἐκ ἐμὸν ἴδιον μόνον· ὅταν μὲν τινα τῶν τῷ δεινῷ ἀναγινώσκων λόγων, πολὺ τὸ εὐσταθὲς ἔχω τῆς γνώμης, ὥσπερ οἱ τῶν σπουδαίων αὐλημάτων, ἢ τῶν δωρίων τε καὶ ἀρμονίων μερῶν ἀκροώμενοι. ὅταν δὲ τινὰ τῷ Φωξίῳ λάβω λόγων, ἐνθουσιῶ τε, καὶ δεῦρο καί κεῖσε ἄγομαι, πάθος ἑτέρου ἐξ ἑτέρας μεταλαμβάνω, ἀπιστῶν, ἀγωνιστῶν, δεδιώς, κατὰ φρονῶν, μισῶν, ἐλεῶν, εὐνοῶν,

ἰυνοῶν, ὀργιζόμενος, φθονῶν, ἀπαντα τὰ πάθη μέλαμα-
 βάων ὅσα κρατεῖν ἀνθρωπίνης γυνάμης πέφυκε·¹

¹ Dion. Hal.
 Judic. de
 Dem. pag.
 176.

Vide pag. 28. et post verbum *aspernantur* lin. 9. *Lege*

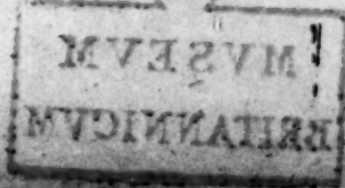
Ψυχρὸν κέαρ τῷ παιδὶ θερμοῖς ἔπι·
 Ὑδαρὲς τέ πως καὶ λεπτὸν αἷμ' αἰεὶ τρέφου
 Νήφειν τ' ἀπιστεῖν τ' ἄρθρα τῷ βίῳ λέγει,
 Ἀγέλαστον, ἀφίλον, κ' ἀπροσῆγορον τέρας.

Vide pag. 36. et post verbum *excelsum* lin. 18. *Lege*

Etsi de ea virtutis indole, quæ in τῷ δεινῷ inesse dicitur, nihil à me, concertandi causa, proferri debet, illud tamen mihi licere et integrum esse statuo, ut quasi subductis rationibus summam mearum de hac re cogitationum exponam. Huc verò apprimè faciunt hæc è Livio desumpta verba, et interdum à me, sicubi res postularet mutata. Mihi igitur videtur ὁ δεινός, “ non veris solùm virtutibus
 “ aliquantulùm ornatus, sed arte quoque quadam ab ju-
 “ venta in ostentationem earum compositus. Quare eo-
 “ rum, quæ de pudicitia ejus et temperantia” et in asper-
 “ nandis voluptatibus propè quadam immanitate, “ vulgò
 “ ferebantur, nunquam ab ipso elusa fides est, quin po-
 “ tiùs aucta consilio quodam, nec abnuendi talia, nec
 “ palàm affirmandi. Alia in hoc genere vera, alia affi-
 “ mulata, admirationis humanæ in hoc juvene excefferant
 “ modum, quibus freta nuper civitas, ætati haudquaquam
 “ maturæ, tantam molem rerum permisit.”²

² Liv. lib. 26.
 cap. 19.

Vide

Vide pag. 38. et post verbum *invidemus* lin. 12. *Lege*

Legimus enim in Euripide,

Τὴν πλεονί γ' αἰεὶ πολέμιον καθιγάγει

Τ' ἔλασσον ————¹

¹ Phœn. 552.

De Argivis etiam nos docuit Isocrates, ὅτι τὰς ἐνδόξους καὶ πλεσιπλάτους τῶν πολιτῶν αὐτοὶ ἀπολλύουσι, καὶ ταῦτα θρῶνιες, ἢ ὡς χαίρουσιν, ὡς ὑδένες ἄλλοι τὰς πολεμίας ἀποκτείναντες.²

² Orat. Philipp. pag. 165.
Edit. Basil.
1571,

Vide pag. 41. et post verbum *impediri* lin. 11. *Lege*

Quinetiam argumenta eorum pleraque videbantur nobis lepore potius elevanda, quàm frangenda acriter contentione, eò quòd istiusmodi opiniones jam pridem in hac republica, non solum tenebris vetustatis, verum etiam luce libertatis oppressæ sunt. Sed, satis est superque horum cavillatorum sive ratiunculis sive maledictis à Burquio responsum³ ea in sententia, quam verbis conceptis et amplissimis dixit de oratione à Rege habita, et cui nihil à viris rei politicæ prudentissimis, neque addi neque demipi potest.

³ Die Lunæ,
Jun. 14. 1784.

Vide pag. 41. et post verbum Ὀμήρου lin. 32. *Lege*

Huncce credibile aut memorabile est, ut ὁ δεινὰ uno unquam verbo violaverit? ut hominem omnibus litterarum ornamentis redundantem, is cui, ut levissima dicam, multa desint,

desint, spreverit atque irriserit. Profecit hoc, quicquid est, vel petulantiae, vel audaciae, animi esse videtur pusilli, et ad rixandum proclivis, et ipsa malevolentia jejuni et inanis.

Quin vos, quotquot estis, qui vacuas τῷ δεινῷ, sed obtusas Burkio aures praebeatis, à me nunc demum accipite illud amplum et honorificum ipsius Jonsoni testimonium. Ita enim, crebro nobis, saepe aliis audientibus, ita, inquit, ille gravissimus atque acerrimus censor dicebat, "in neminem se unquam incidisse, qui, vel tantam varietatem rerum et copiam, quantam Burkus, memoria consecutus esset, vel oratione tam illuminatè, tamque abundanter complexus." Præterea, subridens, ut mos hominis erat, ¹ ἑλοσυρῶσι προσώπασι, neque ullam in tali amico levitatem, sed ingenium ad omnia versatile significans, illud addere solebat, "ne ² τὰς ὑδριαζέσας quidem ³ ἔχουσιν, quin cum Edmundo in triviis aut compitis cedere sermones, quin obstupescerent atque clamarent, ἄλλος ἑκείνους." Hunccine igitur ut maledictis ultrò et impunè laceffierint juvenum greges, aut insulse putidèque balbutientium, aut latrantium contumeliosè et inhumaniter? Non finam, non patiar, non feram.

¹ Iliad. 7. lin. 212.

² Aelian Var. Hist. lib. 9. Cap. 17. et Cic. Tusc. Quest. Pag. 402.

Vide pag. 42. et post verbum *laudandum* lin. 28. *Lege*

Ἀλλ' ἡμεῖς ἐν τῷ σκοπῷ μὲν, τίνι δ' αὖ συγγνώμην ἔχουσιν ἢ μὴ ἔχουσιν, ἀλλὰ περὶ τῷ ὀρθῶς καὶ μὴ ὀρθῶς.

³ Aristot. de Rep. lib. 2. cap. 9.

Vide pag. 46. et post verbum *vivat* lin. 6. *Lege*

Ad summum, fateri non reformidant, civitatis suae salutem ipsum Allantopolam tum denique prospexisse, cum vetaret

vetaret ne in foro, aut in republica gerenda ἀγίνοι ver-
farentur.

¹ Aristoph.
Equ. 1372.

Ἡ Τα μεράκια ταυτὶ λίγω
Ἄ σωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα·
Σοφὸς γ' ὁ δεινὰ, δεξιῶς τ' ἐκ ἀπεθάνει·
Ἐννερετικὸς γὰρ ἴσσι, καὶ πειραντικὸς,
Καὶ γνωμοτυπικὸς, καὶ σαφὴς, καὶ κρησικὸς.

Vide pag. 50 et post verbum innititur lin. 6. *Lege*

Quod si verum est omnes regendæ civitatis rationes,
omnia ipsius τῷ δεινὰ præclara studia, omnem omnium
virorum Politicorum laudem atque industriam latere in tu-
tela ac præsidio hujusce unius hominis, vero verius est
quod ab Epicharmo dicitur.

² Epicharmus
ἐν Τρωσι

ἐκ παλῆς ἔϋλξ
Κίων γένηται.³

Vide pag. 50. et post verbum permiseris lin. 12. *Lege*

Est quædam, inter laudes Phocionis, et Novii fortunam,
similitudo, quatenus uterque, cùm esset τραχὺς καὶ σκυ-
³ Plut. in Vit. Phocion. p. 746. θρωπὸς, ἐκλήσατο τὴν τῷ χρηστῷ προσηγορίαν. “ At Phocion inimicum ex civibus neminem afflixit, ac ne pro
“ inimico quidem habuit, sed quantum res postulabat :
“ tantum ut adversus obsistentes suis pro bono publico
“ actionibus luctaretur, horridus erat, pertinax et impla-
“ cabilis. Omnibus in cæteris placidum se communém-
“ que

“ que et humanum præbebat, lapsisque ferebat opem,
 “ atque periclitantibus advocatus aderat adversariis.”
 Hisce à moribus Phocionis quantum Novii vita abhorreat,
 nihil attinet disputare. Sed quod contumeliosè et male-
 dicè aiunt futurum, ut Asiæ cujusdam Præfecti dolos,
 neque castigare, ultrà quàm summum jus postulet, neque
 audire studeat, id sanè, quamvis incredibile esse statuerem,
 Phocionis tamen auctoritate atque exemplo tueri possem,
 ἰγκαλούων γὰρ τῶν φίλων ὅτι πονηρῶ τινι κρινομένῳ συνεπεν,
 τοὺς χρηστὸς ἔφη μὴ δεῖσθαι βοηθείας. ¹

¹ Ibid.

Vide pag. 52. et post verbum *patietur* lin. 14. *Lege*

Alienum à dignitate sua non putabit, cùm offensiones,
 ut semper fecit, æquabilitate decernendi vitare, tum etiam
 benevolentiam velle adjungere lenitate audiendi. ²

² Pro Muræa.
 pag. 366.

Vide pag. 53. et post verbum *videantur* lin. 7. *Lege*

Quid tandem est, cur se tantopere jactaret, suamque
 illam intempestivam molestamque diligentiam ostentaret
 enumerando τὰς ἐπ' αὐτοῦ εἰς κοινῶς εἶναι ἔφη δεῖν, καὶ τὰς
 στρατιώτων κατὰ λόγους εἰς ἐπισκευάζει, καὶ τὰς περὶ χρημάτων
 λογίσμους καὶ λήψεις. ³

³ Demost.
 Olynth. 2.

Vide pag. 53. et post verbum *extimesco* lin. 29. *Lege*

Non sum nescius à quibusdam solere dici hosce βασιλεῖων
 ὀφθαλμοὺς καὶ ὄτα, καὶ χεῖρας καὶ πόδας + partes τῶν δεῖνα ⁴ Vid. Xenoph.
 Cyrop. lib. 8.
 deservisse. Vellem profectò ita se res haberet : at non ^{et Aristot. de}
 deseruerunt ^{repub. lib. 3.}
 cap. 16.

deseruerunt—at Juvenes illos, qui amicitiae aut dignitatis causa τῷ θεῷ favebant, sibi, quasi cupiditatum suarum ministros, vel potestatis suae satellites adjunxerunt—at modò in speculis atque infidiis, ut olim relictì, modò in aciem educì, in capite atque in cervicibus nostris restiterunt. At quos integros cives, et viros fortes, et cum reipublicae salute, natura et fortuna ¹ conjunctos esse intelligunt, eosdem volunt de custodia civitatis cùm regiis inimiciis, tum popularibus suffragiis dejici et deturbari.

¹ Orat. pro Muræn. p. 362.

Vide pag. 56. et post verbum *spectare* lin. 16. *Lege*

Hisce suis virtutibus quasi fastigium quoddam imponens, praeceptum illud, quod è coelo ² descenderat, probè se tenere et religiosè servare jactat, auctius illud quidem et longè emendatius, quàm è Pythio oraculo quondam profluxisset,

² Juven. Sat. 11. lin. 27.

³ Æschyl. Prom. Vinc. lin. 309.

Γίγνωσκε σαυτὸν, καὶ μεθάρμοσαι τρόπους ³
νέος· Νέος γὰρ καὶ τύραννος

Vide pag. 62. et post verbum *imperia* lin. 6. *Lege*

⁴ Fragm. 14. Soph. Edit. Brunck. Quod aliter legitur in Plutarc. de cap. ex inimic. util. pag 89.

φιλεῖ δὲ, πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην ⁴
Ἄκων ἀκύνει ἅπερ ἐκὼν εἶπεν κακῶς.

Vide pag. 62. et post verbum *boni* lin. 21. *Lege*

⁵ Sall. Bell. Jug. par. 88.

Ipsum ⁵ fieri et gerere, est illud quidem in aliqua laude ponendum, sed non tam sua sponte, quàm quòd paucis ea ætate contigit. A me tamen minimè ὁ θεῷ illud audiet,

diet, quod est à Timone, cùm Alcibiaden à populo honoratum vidisset, nimis contumeliosè et acerbè dictum

Εὖγε ποιεῖς ἀυξόμενος ὡ παῖ· μίγα γὰρ ἀυξή κακὸν ἀπασί
τούτοις. ¹ Vellem profectò juvenis noster existimasset illam

¹Plutarch. Vit.
Alcib. p. 199.

honorum viam rectissimam esse, quam ei optimi cives tri-
tam reliquissent. Vellem “ magna cum gratia et gloria

“ ad summam amplitudinem pervenisset *ascendens gradibus*

“ magistratum, ut pater ejus fecerat, et reliquē ²clariiores ²Brut. p. 152.

“ viri.” ²

Vide pag. 69. et post verbum *arripimus* lin. 10. *Lege*

Humfredus Sumnerus D. D. Etonensis, homo liberaliter
eruditus, idēque ita bonus, ut non alius quisquam sit
melior, dixit mihi se edit. Princ. Cic. Cons. reperisse inter
libros, quos sibi legasset pater suus Johannes Sumnerus
S. T. P. Græcis Latinisque litteris vir absolute doctus.

Rarissimum illum de Cicerone Principe librum G. Shuck-
burgius haud ita grandi pecunia nuper emit de Egertono
Bibliopola Londinēsi. Audiveram forte fortuna de ver-
sione hujus libelli Anglicana, quæ asservaretur in Biblio-
theca doctissimi Theologi E. Apthorpii D. D. Amicus
autem quidam meus, qui libri illius inspiciendi copiam à
Reverendo viro impetraverat, in Epistolis ad me datis, ita
eum descripsit. “ Forma, quam duodecimo vocant, est
“ impressus, Paginisque constat 88. Caret etiam tractatu
“ de progressu rei Politicæ, qui fuerat Ciceroni principi
“ ab ipso Scriptore præfixus.” Versionis hujusce titulum
(in quo nomen Bellendeni, consultò, an casu prætermis-
sit, nescio) itēque dedicationem lectoribus meis appo-
nendam puto, simul ut rem paucis cognitam in medium
proferam : simul ut ostendam, quo in pretio fuerit inter
maiores nostros hoc ipsum Bellendeni opus

CICERO'S

CICERO'S PRINCE.
THE REASONS AND COUNSELS
FOR SETTLEMENT AND GOOD GO-
VERNMENT OF A KINGDOM,
COLLECTED OUT OF
CICERO'S WORKS.

By T. R. Esq;

L O N D O N,

Printed for S. MEARNE, Bookbinder to the Kings Most
Excel-lent Majesty, and are to be sold at his house in Little
Britain, 1668.

To His
Grace the DUKE of
MONMOUTH

AND
BACCLEUGH, &c.

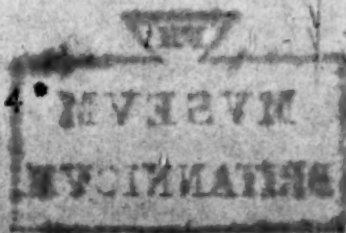
This Piece was once a Jewel (wrapt up in Latine) in
the Cabinet of the Renowned Prince *Henry*, and composed
by an excellent Artist out of the rich Mines of that famous
Statesman, and Orator *M. Tullius Cicero*. It hath in it
Maximes, which void of all stains, and Flaws of *Machi-*
avillian Interest, are raised only upon principles of Honor
and Vertue, which best become a Prince. In the dis-
course, they are directed to a Sovereign, but may be of
no less use to any great person, whose Birth or Quality
may render him capable of Derivative Authority, in the
management of affairs of State, and what is Honorable,
and becoming a Prince, must needs be so in his Ministers,
who should be his Imitators. Your Graces qualifications,
and

and Years may reasonably expect ere long to be called to
 imployment, in which your care and good conduct of
 your self may fatisfie the expectation of the world, and
 divert the censures of a malicious Age, which your Grace
 prevents by considering your station, and that though your
 years are but few, yet Great Men as they are planted near
 the Prince, ought to be (like Trees on rich ground) sooner
 ripe for affairs than other of meaner condition, which
 cannot be without an early application of themselves to
 some serious thoughts of business, either in the practice,
 and observation, of present transactions, or by reading
 what hath been done in the world before them; but of
 this your Grace is already sensible; so that I have selected
 this for its Brevity only, to lye by you as a Memorial to
 prompt you to put these Maximes, in time, into such
 practice, as may gain you that Honor and esteem in the
 World, to which with a Laudable Ambition, you ought
 to aspire, and render your self serviceable to your King
 and Country, which is, in this the sole design, and most
 earnest desire of

Your Graces

*in all duties of a faithful
 and humble servant,*

T. R.

Vide pag. 74. et post verbum *statuam* lin. 7. *Lege*

¹ Cellarii curæ
posteriores.
pag. 93. edit.
ada.

“ Aurea ex ætate, inquit ¹ Cellarius, cùm pauci scrip-
tores ad nostra tempora pervenerint, nimis pauper La-
tinitas esset, si nihil approbandum sit, quod è Cicerone
aut æquali non habeamus. Altera quoque ætas, quæ
argentea dicitur, subvenire nobis debet, quæ non solum
compensat, si qui libri superioris ævi interierunt; sed
subinde etiam, ut fieri solet successu temporum, nova
verba, non minùs eleganter tamen, et suffragio populi
Romani formata superaddit.”

Vide pag. 74. et post verbum *desint* lin. 23. *Lege*

Non defuturos esse scio, qui ægrè ferant, me con-
junctionibus quibusdam, et adverbii apices subinde affix-
isse. At non meum est tenuiter et κατὰ μέρος respondere
ad istos loquaces subarrogantèsque rixatores, qui in hisce
quæstiunculis tricarì solent, et Laureolam, ut dicitur, in
Mustaceo quærunt. Scriptores profectò Romani, quid in
hoc genere, vel fecerint, vel non fecerint, subturpe esset
nescire. Quare omnia, quæ à Dausquio, à Schurzfleischio,
à Norisio, à Lipsio, à Schellero, à Noltenio aliisque benè
multis Orthographiæ, ² ut ita dicam, auctoribus disputata
sunt, qua potui, diligentia maxima, legi relegique; sed
morem in hac levi re, nescio quomodò, fecit ipse recen-
tiorum usus, qui sanè, cùm, ex quo fonte profluxerit,
haud ignarus sum, tùm, quòd veterum scriptorum exem-
plo careat, non ita valdè laboro.

² V. Longus.
F. Caper. Qu.
T. Seaurus
&c. vid.
Putsch. Gram.
A. A.

